

WSHiG

Karta przedmiotu/sylabus

KIERUNEK	Turystyka i Rekreacja
SPECJALNOŚĆ	Hotelarstwo i gastronomia, Zarządzanie i marketing w hotelarstwie i gastronomii, turystyce i rekreacji, Obsługa ruchu turystycznego
TRYB STUDIÓW	Stacjonarny / niestacjonarny
SEMESTR	V/ I stopnia

Nazwa przedmiotu	Ekologia i ochrona środowiska	ORT_MKPO_S_9 ORT_MKPO_NST_9 HG_MKPO_S_9 HG_MKPO_NST_9 ZM_MKPO_S_9 ZM_MKPO_NST_9
Wymiar godzinowy poszczególnych form zajęć	Studia stacjonarne – 30	
	Studia niestacjonarne – 30	
<ul style="list-style-type: none"> • wykłady • ćwiczenia 	Studia stacjonarne – 45	
	Studia niestacjonarne - 15	

Cele kształcenia:	Przedmiot ma na celu przybliżenie miejsca i roli jaką odgrywa człowiek w systemie ekologicznym. Zdobywana wiedza ma z jednej strony ułatwiać zrozumienie złożonych procesów, jakich jesteśmy uczestnikami, a z drugiej wpływać na kształtowanie świadomości ekologicznej. Przekazywane treści odnoszone są przede wszystkim do sfery działań człowieka w zakresie turystyki i rekreacji, w tym zwłaszcza do ekoturystyki, jako najwyższej formy turystyki zrównoważonej.
--------------------------	--

Efekty kształcenia dla przedmiotu		Odniesienie efektów kształcenia dla programu	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszaru
Numer	Efekty kształcenia, student/ka, który/a zaliczył/a przedmiot, potrafi:		
W01	Definiować i rozumieć podstawowe pojęcia z zakresu ekologii, rozumiejąc istotność wiedzy ekologicznej dla prawidłowego funkcjonowania człowieka w środowisku	K_W01 K_W02	P6S_WG
W02	Analizować zasoby środowiskowe współczesnego świata, ich zagrożenia i działania zmierzające do ochrony,	K_W16	P6S_WG
W03	Wskazać podstawowe metody przeciwdziałania degradacji środowiska	K_W16	P6S_WG
U01	Dokonywać wstępnej inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej dla celów turystycznych	K_U04 K_U05	P6S_UO P6S_UW
U02	Kształtować świadomość ekologiczną społeczeństwa	K_U03	P6S_UK
K01	Dbać o środowisko przyrodnicze w swoim bezpośrednim otoczeniu	K_K06 K_K11	P6S_KK P6S_KR

		K_K13	P6S_KO
K02	Wskazać nowe, przyrodnicze trendy w turystyce i rekreacji	K_K01 K_K13	P6S_KK P6S_KO

Sposoby weryfikacji i oceny uzyskanych efektów kształcenia		Forma oceny		
Efekt kształcenia	Forma oceny			
	Wykład z dyskusją	Prezentacja multimedialna	Praca pisemna	Zaliczenie przedmiotu / Egzamin
W01	x		x	x
W02	x		x	x
W03	x		x	x
U01	x		x	x
U02	x		x	x
K01	x		x	x
K02	x		x	x

Numer treści	Treści kształcenia / programowe	Odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu
	Wykłady/Ćwiczenia	
1.	Historia i miejsce ekologii wśród nauk przyrodniczych. Podstawowe pojęcia i zakres badań ekologicznych	K_W01 K_W02 K_K01
2.	Biosfera jako środowisko życia na Ziemi: - czynniki środowiskowe: biotyczne i abiotyczne, tolerancja ekologiczna - populacja – cechy, struktura, interakcje - biocenoza – cechy, struktura troficzna - ekosystem – struktura i funkcjonowanie, produktywność, cykle biogeochemiczne – obieg węgla, azotu, tlenu, cykl hydrologiczny; sukcesja - główne biomy świata – tundra, tajga, lasy liściaste klimatu umiark., step, pustynia, zarośla wiecznie zielone, sawanna, puszcza tropikalna, góry; biogeografia, bioróżnorodność Ziemi	K_W01 K_W02 K_K01
3.	Ochrona środowiska przyrodniczego - zanieczyszczenie i ochrona powietrza - zanieczyszczenie i ochrona wód - degradacja i ochrona gleb	K_W01 K_W02 K_K01 K_K11 K_K13

	- Inne szkodliwe formy oddziaływania człowieka na środowisko przyrodnicze	
4.	Ekoturystyka, jako najwyższa forma turystyki zrównoważonej	K_W01 K_W02 K_W16 K_U03 K_U04 K_U05 K_K01 K_K06 K_K11 K_K13

Formy prowadzenia zajęć		Formy zajęć			
Efekt kształcenia	Formy zajęć				
	Wykład	Wykład z dyskusją	Seminarium	Inna - ćwiczenia	
W01		x		x	
W02		x		x	
W03		x		x	
U01		x		x	
U02		x		x	
K01		x		x	
K02		x		x	

Kryteria oceny w odniesieniu do poszczególnych efektów kształcenia				
Efekt kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
W01÷W03	Student nie potrafi zdefiniować ekologii, nie zna genezy jej powstania oraz nie rozumie jej współczesnego znaczenia wśród innych nauk. Pojęcia z zakresu ekologii definiuje w sposób	Student definiuje ekologię oraz podstawowe pojęcia wchodzące w jej zakres. Student zna podstawowe czynniki abiotyczne. Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu ekologii	Student definiuje ekologię oraz zna genezę jej powstania. Definiuje również podstawowe pojęcia z jej zakresu. Student potrafi określić znaczenie czynników abiotycznych.	Student potrafi zdefiniować ekologię, odnosząc się do jej historii z jednoczesnym rozumieniem jej współczesnego znaczenia wśród innych nauk. Operuje swobodnie

	<p>nieprecyzyjny. Student nie rozumie znaczenia czynników abiotycznych tworzących środowiska życia i będących elementem organizmów. Zna pojęcie ekosystemu ale nie rozumie procesów w nim zachodzących i ich istotności dla życia na Ziemi. Wiedza studenta na temat biomów świata jest pobieżna i nieusystematyzowana.</p> <p>Student nie potrafi zdefiniować ochrony środowiska, nie potrafi konkretnie określić obszaru jej działań czy też wskazać rozwiązań w zakresie walki z zagrożeniami.</p> <p>Student nie potrafi precyzyjnie scharakteryzować ekoturystyki w porównaniu z innymi formami turystycznymi i określić znaczenia potencjału ekologicznego w jej rozwoju.</p>	<p>populacji. Określa podstawowe procesy zachodzące w ekosystemie. Wykazuje się podstawową wiedzą w zakresie biomów świata.</p> <p>Student definiuje ochronę środowiska oraz opisuje jej cele</p> <p>Student potrafi zdefiniować ekoturystykę z jej podstawowymi zasadami.</p>	<p>Opisuje ekologię populacji poprzez cechy i struktury.</p> <p>Definiuje ekosystem, potrafi opisać podstawowe procesy w nim zachodzące. Potrafi opisać biomy świata w odniesieniu do ich położenia, warunków klimatycznych i podstawowych gatunków.</p> <p>Student potrafi zdefiniować ochronę środowiska i opisać cele i działania podejmowane w celu przeciwdziałania zagrożeniom.</p> <p>Student potrafi określić cele i zasady, którymi kieruje się ekoturystyka. Potrafi na podstawie zdobytej wiedzy z zakresu ekologii wskazać potencjał środowiskowy wykorzystywany turystycznie.</p>	<p>podstawowymi pojęciami, opierając się na przykładach.</p> <p>Student zna i rozumie znaczenie czynników abiotycznych. Potrafi opisać poprzez cechy i struktury ekologię populacji odnosząc swoją wiedzę do przykładów. Rozumie funkcjonowanie ekosystemu w oparciu o procesy w nim zachodzące. Zna biomy świata, potrafi określić ich położenie geograficzne, cechy klimatyczne oraz charakterystyczne gatunki, interesujące również z punktu widzenia turystycznego.</p> <p>Student rozumie co to jest ochrona środowiska i jakie działania obejmuje. Potrafi wskazać podstawowe cele ochrony środowiska i odnieść je do konkretnych przykładów. Zdaje sobie sprawę z zagrożeń środowiskowych i zna sposoby zapobiegania tym zjawiskom.</p> <p>Student zna nowe trendy w turystyce, ze szczególnym uwzględnieniem najwyższej formy turystyki zrównoważonej, jaką jest ekoturystyka. Potrafi wskazać jej zasady i cele, a także odnieść się do potencjału ekologicznego danego regionu, jako atrakcji ekoturystycznej.</p>
--	---	--	--	--

U01÷U02	<p>Student nie potrafi komunikować się z jednostką i grupą społeczną w zakresie istotnych problemów związanych z ekologią. Nie posiada umiejętności wykorzystania zdobytej w trakcie studiów wiedzy z zakresu ekologii i ochrony środowiska.</p>	<p>Student potrafi komunikować się z jednostką i grupą społeczną w zakresie istotnych problemów związanych z ekologią i ochroną środowiska. Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę do kształtowania świadomości ekologicznej społeczeństwa.</p>	<p>Student potrafi komunikować się z jednostką i grupą społeczną w zakresie istotnych problemów związanych z zmiennością otaczającego świata. Posiada umiejętności wykorzystania zdobytej w trakcie studiów wiedzy dotyczącej ekologii. Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę do poprawy jakości życia.</p>	<p>Student potrafi komunikować się z jednostką i grupą społeczną w zakresie istotnych problemów związanych z zmiennością otaczającego świata. Posiada umiejętności wykorzystania zdobytej w trakcie studiów wiedzy z zakresu ekologii. Ma umiejętność wyrażania opinii w zakresie edukacji ekologicznej. Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę z zakresu edukacji ekologicznej oraz umie zastosować ją w życiu i praktyce.</p>
K01÷K02	<p>Student nie rozumie potrzeby uczenia się przez całe życie i podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych w stosunku do siebie i innych. Nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy, umiejętności i ograniczeń, nie wie kiedy zwrócić się do ekspertów/institucji w zakresie ekologii i ochrony środowiska. Nie okazuje szacunku wobec konsumenta i klienta oraz nie wykorzystuje umiejętności sprostania ich oczekiwaniom. Nie potrafi myśleć i działać w sposób efektywny i przedsiębiorczy. Nie charakteryzuje się aktywną postawą świadomego konsumenta.</p>	<p>Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych w stosunku do siebie i innych. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy, umiejętności i ograniczeń, wie kiedy zwrócić się do /institucji w zakresie ekologii i ochrony środowiska.</p>	<p>Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych w stosunku do siebie i innych. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy, umiejętności i ograniczeń, wie kiedy zwrócić się do /institucji w związanych z ekologią. Okazuje szacunek wobec konsumenta, klienta oraz wykorzystuje umiejętność sprostania ich oczekiwaniom w zakresie przedstawienia trendów przyrodniczych w turystyce i rekreacji.</p>	<p>Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych w stosunku do siebie i innych. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy, umiejętności i ograniczeń, wie kiedy zwrócić się do /institucji w zakresie ekologii. Okazuje szacunek wobec konsumenta i klienta oraz wykorzystuje umiejętność sprostania ich oczekiwaniom w zakresie przedstawienia trendów przyrodniczych w turystyce i rekreacji.</p>

Liczba punktów ECTS wraz z ich wyliczeniem dla studiów stacjonarnych	5 punktów ECTS	
	Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta: - udział w wykładach: .....30 godz., - udział w ćwiczeniach .....45 godz., - przygotowanie do ćwiczeń, studiowanie literatury.. .....10 godz., - wykonanie pracy pisemnej: .....10 godz., - udział w konsultacjach.....4 godz., - przygotowanie do zaliczenia przedmiotu i obecność na zaliczeniu: .....26 godz.	
Łączny nakład pracy studenta		125 godz.
Liczba punktów ECTS wraz z ich wyliczeniem dla studiów niestacjonarnych	5 punkty ECTS	
	Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta: - udział w wykładach: .....30 godz., - udział w ćwiczeniach .....15 godz., - przygotowanie do ćwiczeń, studiowanie literatury.....20 godz., - wykonanie pracy pisemnej: .....10 godz., - udział w konsultacjach.....15 godz., - przygotowanie do zaliczenia przedmiotu i obecność na zaliczeniu: .....35 godz.	
Łączny nakład pracy studenta		125 godz.

Literatura podstawowa	Pyłka-Gutowska E.: Ekologia z ochroną środowiska. Wydawnictwo Oświata. Warszawa 2000 Strzałko J. (red.): Kompendium wiedzy o ekologii. PWN 1999 Wilczek Z.: Ekologia w turystyce. WSSP Lublin, 2004 Zaręba D.: Ekoturystyka – wyzwania i nadzieje, PWN, 2008
Literatura uzupełniająca	Bogucki J. (red.) Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju turystycznych form rekreacji, AWF Warszawa, 1984 Banaszak J., Wiśniewski H., Podstawy ekologii, Wyd. Uczelniane WSP w Bydgoszczy, 1999 Kostrowicki A. S.: Geografia biosfery. Biogeografia dynamiczna lądów, PWN 1999. Mackenzie A., Ball A. S., Virdee S. R.: Krótkie wykłady Ekologia. Wyd. Nauk. PWN, 2000. Odum E. P.: Podstawy ekologii, PWRiL, Warszawa 1982 Bogucki J. (red.) Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju turystycznych form rekreacji, AWF Warszawa, 1984